

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA
JŪRINIŲ IR VIDAUS VANDENŲ REIKALŲ KOMISIJA**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020 m. birželio 18 d. Nr. *TARI-110*
Klaipėda

Posėdis įvyko 2020-06-12. Posėdžio pradžia 13 val. 00 min.

Posėdžio vieta: nuotoliniu būdu per „Zoom“ programą.

Posėdžio pirmininkas – Arūnas Barbšys.

Posėdžio sekretorė – Jurgita Karabinienė.

Posėdyje dalyvauja komisijos nariai: Deivis Bilkštis, Viktor Senčila, Alvidas Šimkus, Alina Velykienė.

Posėdyje dalyvavusių asmenų sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Saugaus elgesio Klaipėdos miesto savivaldybės paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių projekto svarstymo. Pranešėjas Marius Poimanskis.
2. Dėl karo laivo „Sūduvis“ švartavimo vietos. Pranešėjas Arūnas Barbšys.

1. SVARSTYTA. Dėl Saugaus elgesio Klaipėdos miesto savivaldybės paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių projekto svarstymo.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus Administracinės veiklos poskyrio vedėjas Marius Poimanskis pristatė Saugaus elgesio Klaipėdos miesto savivaldybės paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių projektą.

NUTARTA. Pritarti Saugaus elgesio Klaipėdos miesto savivaldybės paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių projektui ir siūlyti teikti tarybai patvirtinimui.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Dėl karo laivo „Sūduvis“ švartavimo vietos.

Komisijos pirmininkas Arūnas Barbšys informavo, kad Lietuvos jūrų muziejus 2019 m. spalio 17 d. raštu Nr. S-543 kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybę su prašymu išnagrinėti galimybę karo laivą "Sūduvis" eksponuoti Klaipėdos mieste ir parinkti jam tinkamą stovėjimo vietą. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (toliau – KMSA) atliko pirminę analizę dėl galimybių švartuoti karinį laivą "Sūduvis" Klaipėdos miesto akvatorijoje ir išnagrinėjo keturias galimas švartavimo vietas. Atlikus jų vertinimą pagal nustatytus kriterijus, buvo išrinkta optimali vieta karinio laivo stacionariam švartavimui - 25 krantinė prie taip vadinamo "Memelio miesto". KMSA gavo Lietuvos jūrų muziejaus direktorės Olgos Žalienės 2020 m. gegužės 14 d. raštą Nr. S-266, kuriame išreiškia poziciją, kad vadovaudamasi Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos 2020 m. gegužės 13 dienos rašte Nr. UD-111 pateikta informacija, nesutinka su parinkta karo laivo "Sūduvis" stovėjimo vieta, kadangi dėl savo atvirumo ir vyraujančių vėjų vieta nėra saugi laivui ir žmonėms.

Klaipėdos mero pavaduotojas Arvydas Cesiulis paminėjo, kad sprendžiant dėl galimos krantinės laivo "Sūduvis" stovėjimui buvo tartasi su KMSA atstovais, architektais, sportininkais, bendruomenės atstovais, tačiau vietai už laivo "Meridianas" prieštaravo sportininkai, vieta tarp Pilies ir Biržos tiltų netiko dėl per mažo gylio ir krantinių tvirtumo, vietai prie Pilies tilto trukdo

pravestos komunikacijos, todėl buvo pritarta vietai prie 25 krantinės. Taip pat pavyko išsiaiškinti, kad laivo grimzlę galima sumažinti nuo 3,5 iki 2,2-2,5 metrų.

D. Bilkštis pasisakė, kad Dangės upėje iki Biržos tilto gylio ir krantinių tvirtumo šio laivo stovėjimui turėtų tikrai pakakti. Vieta prie "Memelio miesto" krantinės gali būti laivui pavojinga dėl bangavimo vėjuotomis dienomis.

KMSA Paveldosaugos skyriaus vedėjas Vitalijus Juška informavo, kad diskusija dėl laivo "Sūduvis" stovėjimo vietos vyksta nuo 2019 m. spalio mėnesio, pirminė galimų švartavimo vietų analizė atlikta 2020 m. vasario mėnesį pagal turėtus pirminius laivo duomenis (ilgis - 47,1 m, plotis - ,3 m, grimzlė - 3,7 m, vandentalpa - 395 t.), vėliau paaiškėjo, kad laivo grimzlė gali sumažėti iki 2,5 m. Diskusijų metu buvo parinktos keturios galimos vietos laivo stovėjimui: krantinė už laivo "Meridianas" Dangės upėje, krantinė tarp Pilies ir Biržos tiltų Dangės upėje, krantinė šalia taip vadinamo "Memelio miesto" ir taip vadinamų "Laivų kapinių" krantinė. Pagal parinktus kriterijus atlikta šių vietų analizė (posėdžio metu V. Juška išsamiai pristatė atliktą analizę) ir padaryta išvada, kad daugiausiai teigiamų aspektų, kurie padidina laivo "Sūduvis" švartavimo galimybes ir reikalauja minimalių investicijų dėl švartavimo vietos įrengimo yra nustatyta taip vadinamai "Memelio miesto" vietai prie 25 krantinės. Taip pat V. Juška akcentavo, kad ši analizė yra tik pirminė, reikalingas tolimesnis detalus situacijos įvertinimas.

D. Bilkštis paklausė, kodėl nebuvo apsvaistyta vieta šalia Pilies tilto prie buvusios AB "Smiltynės perkėlos" krantinės, kuri yra tinkamo gylio, su visa reikalinga infrastruktūra, gerai matomoje vietoje ir tinkama turistų srautų atžvilgiu.

V. Juška pakomentavo, kad darbo grupėje ši vieta sukėlė abejonių dėl intensyviai švartuojamų laivų prie šios krantinės.

KMSA Turto valdymo skyriaus vedėjas Edvardas Simokaitis informavo, kad minimos krantinės prie buvusio AB "Smiltynės perkėlos" pastato šiuo metu yra valdomos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau - KVJUD), tačiau yra gautas siūlymas iš KVJUD šias krantines nuosavybės teise perleisti Klaipėdos miesto savivaldybei. Šiuo metu su krantinių nuomininkais yra sudarytos dvi ilgalaikės žemės nuomos sutartys ir dar nėra atsakymo ar šias sutartis būtų galima keisti ar nutraukti.

A. Barbšys paminėjo, kad 25 krantinė taip pat yra valdoma KVJUD ir yra gautas siūlymas perleisti šią krantinę nuosavybės teise Klaipėdos miesto savivaldybei.

Komisijos narys Viktor Senčila teikia klausimą Lietuvos jūrų muziejaus direktorei Olgai Žalienei ar jau yra priimtas galutinis sprendimas dėl laivo išsaugojimo ir perdavimo muziejui ir ar yra sprendžiami finansiniai klausimai. Kitas klausimas Vitalijui Juškai - ar nėra apribojimų dėl laivo dydžio laivo vandentalpos klausimu.

A. Barbšys patikslino, kad atliktoje laivo „Sūduvis“ švartavimo galimybės Klaipėdos mieste analizėje pagal 4 kriterijų - *Ar reikalingi papildomi didesnės apimtios krantinių pritaikymo darbai laivo švartavimui* - krantinei tarp Biržos ir Pilies tiltų buvo pažymėta, kad papildomų darbų atlikti nereikia, tačiau paaiškėjo, kad pagal Danės upės krantinės (nuo Biržos tilto iki upės žiočių) techninį pasą, prie šių krantinių gali būti švartuojami ne didesni kaip 50 t vandentalpos (laivo „Sūduvis“ vandentalpa 395 t) ir ne ilgesni kaip 24 m ilgio (laivo „Sūduvis“ ilgis 47,1 m), laivo grimzlė iki 2,5 m, krantinių naudojimo apkrova nuo paskirstomosios apkrovos krantinės paviršiuje 5 kN/m², dėl ko tampa aišku, jog reikėtų kapitalinio krantinių remonto ar rekonstrukcijos.

Lietuvos jūrų muziejaus direktorė Olga Žalienė pasisakė, kad dėl karo laivo „Sūduvis“ perėmimo yra pritarta Lietuvos jūrų muziejaus (toliau – Muziejus) taryboje, aptarti preliminarūs finansiniai paskaičiavimai LR Krašto apsaugos ministerijoje ir atlikti skaičiavimai dėl laivo išlaikymo kaštų, tenkantys Muziejui, tačiau negalima priimti galutinio sprendimo dėl laivo perėmimo, kadangi nėra apsisęsta dėl laivo stovėjimo prie krantinės vietos, kuri būtų saugi, gerai matomoje ir prieinamoje visuomenei vietoje. Siekiama, kad laivas būtų kaip traukos objektas, būtų gerai matomas, saugus, tarsi naujas Klaipėdos miesto akcentas, išsaugantis ir parodantis vieną šalies jūrinės istorijos esminių etapų - karinio jūrų laivyno kūrimo etapą. Būtų siūloma atliktoje laivo stovėjimo vietų analizės lentelėje įtraukti vieną iš esminių kriterijų – saugus laivo stovėjimas ir

saugus žmonių priėjimas bei buvimas laive. Vietą prie laivo „Meridianas“ reikia gilinti, reikia parengti detalų planą, techninį projektą, šiuos parengiamuosius darbus buvo pasiryžęs atlikti pats Muziejus. Laivas "Meridianas" stovi prie tos pačios krantinės, kuri yra vertinama kaip techniškai nepatikima, laivas „Sūduvis“ yra toks pat laivas kaip ir laivas „Meridianas“. Muziejus pritarė vietai prie Pilies tilto prie buvusio "Smiltynės perkėlos" pastato. Dėl laivo dokavimo turėtų būti sprendžiama tiltų pakėlimo problema, kadangi dokavimo laukia ir laivas "Meridianas". Vieta prie "Memelio miesto" vertinama kaip strategiškai neblogo turistiniu požiūriu, tačiau kyla klausimas dėl paties laivo saugumo ir laivo lankymo vėjuotomis dienomis rudenį ir žiemą. "Laivų kapinių" vieta suplanuota kaip istorinių laivų saugojimo vieta, tačiau nėra aišku kas bus šios vietos valdytojas ir kas įgyvendins šį projektą, Muziejus prie šio projekto nėra prisidėjęs.

A. Barbšys pakomentavo, miesto bendrajame plane yra numatyta vieta istorinių laivų saugojimui - "Laivų kapinės". Vieta prie laivo "Meridianas" gal būtų tiktų, tačiau reikėtų ekspertų ir projektuotojų nuomonės tam, kad įvertintų šios vietos tinkamumą, įvertintų kiek truktų vietos paruošimas ir kiek tai kainuotų lėšų.

Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų štabo viršininkas Giedrius Premeneckas pateikė informaciją, kad po atliktų renovacijos darbų laivo maksimali grimzlė būtų 2,5 m, tonažas - apie 350 tonų. Komunikacijos ir privažiavimo kelių keliama klausimai yra pertekliniai, svarbiausias klausimas susijęs su laivo saugumu. Nors LR Krašto apsaugos ministerija tiesiogiai nedalyvauja priimant sprendimą dėl laivo stovėjimo vietos parinkimo, tačiau mano, kad idealiausia vieta laivui stovėti būtų šalia laivo "Meridianas" ar kitur Dangės upėje ar žiemos uoste. Bet kuriuo atveju, pasak jo, būtina užtikrinti saugų laivo stovėjimą. Paminėtina, kad krantinės apkrovos stacionariai stovinčiam laivui yra žymiai mažesnės nei švartuojant tokio tonažo laivą.

E. Simokaitis pasisakė, kad pagal Danės upės krantinės (nuo Biržos tilto iki upės žiočių) techninį pasą leidžiami švartuoti laivo parametrai (vandentalpa iki 50 t, ilgis iki 24 m, grimzlė iki 2,5 m) išlygų nenumato, taip pat pagal turimus duomenis nėra žinoma koks būtų poveikis krantinei, jei laivas būtų tik stacionariai laikomas. Be krantinių techninio pritaikymo šio laivo statyti Dangės upėje negalėtume.

A. Barbšys pasiteiravo Uosto kapitono tarnybos dėl laivo „Sūduvis“ saugaus stovėjimo ir ekspozicijos lankymo tiek įprastomis, tiek vėjuotomis dienomis esant traukūnui, kai nėra numatyta jog laive bus nuolatinė įgula, o laivo priežiūrą vykdys Muziejaus techninė tarnyba.

Uosto kapitono pavaduotojas Eduardas Ringis pakomentavo VĮ KVJUD 2020 m. gegužės 13 d. siųstą raštą Nr. UD-111 Lietuvos jūrų muziejaus direktorei Dėl saugaus nuolatinio laivo stovėjimo prie 25 krantinės.

A. Barbšys pakomentavo, kad KVJUD rašte minima, jog nesant laivo įgulos, atsakomybė už saugų laivo stovėjimą tenka krantinės naudotojui, kadangi Klaipėdos miesto savivaldybė planuoja perimti minimą krantinę nuosavybės teise, galėtų būti sprendžiamas klausimas dėl jūrininkų aprūpinimo, kurie prižiūrėtų laivo švartavimą ir budėtų.

UAB „Memelio miesto“ atstovas Nerijus Tilindis, nediskutuodamas apie laivo saugumą ir navigacinius klausimus, pasisakė už šios vietos (įlankos prie 25 krantinės ir pačios Dangės upės krantinės) įveiklinimą ir laivas „Sūduvis“ būtų vienas iš traukos objektų. Miesto ir uosto bendruosiuose planuose numatyta prailginti 22 krantinę, dėl ko būtų eliminuotos esminės problemos dėl traukūno, kuris vidutiniškai trunka 19 kartų per metus, srovių ir bangavimo. Šios vietos privalumas yra ypatingai dideli žmonių/turistų srautai, atvira ir gerai matoma vieta. Paminėtina, kad šalia šios krantinės yra laivų remonto įmonės, kurios galėtų teikti paslaugą dėl laivų priežiūros/švartavimo.

Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos pirmininkas Petras Bekėža pakomentavo, kad pagrindinis dalykas pasirenkant vietą laivo stovėjimui yra saugumas, iš visų keturių pasiūlytų vietų saugiausia vieta yra prie krantinės už laivo „Meridianas“. Šiai dienai vieta prie „Memelio miesto“ yra pati blogiausia laivui, neturinčiam įgulos ir veikiančių variklių, nes dėl bangavimo štormo metu laivas turės būti nutemptas į kitą, saugesnę vietą arba jį turės prilaikyti vilkikai, nuolatos turės budėti žmonės. Jūrininkų bendruomenės atstovai pasisako už vietą prie laivo „Meridianas“.

A. Barbšys pasiteiravo Karinių jūrų pajėgų štabo viršininko per kiek laiko turėtų būti perimtas laivas „Sūduvis“, jeigu užtruktų laivo stovėjimo vietos pritaikymas.

LK Karinių jūrų pajėgų štabo viršininko G. Premeneckas akcentavo, jog svarbiausia, kad būtų priimtas sprendimas laivo perėmimui. Paruošiamieji darbai, laivo dokavimas ir krantinių pritaikymas laivo stovėjimui galėtų trukti iki vienerių metų.

O. Žalienė paantrino, kad su LR Krašto apsaugos ministerija yra suderinta, kad KMSA priėmus sprendimą, laivas būtų lygiagrečiai dokuojamas, rengiami planavimo dokumentai, techninis projektas, atliekamas gilinimas, krantinės tvirtinimas.

Uosto kapitonas Adomas Alekna pasisakė, kad yra tikimybė, jog štormo metu esant stipriam vėjui ir traukūniui laivui gali būti nutraukti lynai, pažeistas korpusas, išrauti knechtai ar panašūs incidentai, kyla klausimas kaip tokia situacija ir kokiomis priemonėmis būtų suvaldyta.

Komisijos narė Alina Velykienė pasisakė, kad jos asmenine nuomone, laivui „Sūduvis“ stovėjimo vieta už „Meridiano“ vizualiai „užterštą“ ir taip jau trų senamiestį. Patrauklesnė vieta būtų teritorijoje prie „Memelio miesto“ dėl žmonių srautų ir urbanistinės architektūrinės aplinkos. KMSA galėtų prisidėti prie šio projekto savo lėšomis, bet neišlaikyti tokio turto. Siūloma atsakingai apgalvoti ir vieningai nuspręsti kur įkurdinti laivą „Sūduvis“, kad būtų išspręsti visi saugumo, navigacijos ir eksploatacijos klausimai.

A. Barbšys pakomentavo, kad miestas ruošiasi perimti ir krantines, kuriomis naudojosi UAB „Klaipėdos laivų remontas“, dabar - AB „Kruizinių laivų terminalas“, ten laivas galėtų stovėti, iš Uosto kapitono tarnybos pasisakymų, kad ši vieta būtų problematiška nebuvo, bet ši vieta nenagrinėta, nes šiuo metu krantinės dar nėra perimtos ir yra galiojančios nuomos sutartys.

V. Senčila pasisakė, kad idealios vietos laivo „Sūduvis“ stovėjimui nėra ir gal būtų galima kalbėti apie vietą prie buvusio „Smiltynės perkėlos“ pastato.

D. Bilkštis pakomentavo, kad jo žiniomis šios krantinės nuomotojas jokios konkrečios vizijos apie veiklą šioje vietoje neturi, taip pat yra likusios atmušos, kurias būtų galima panaudoti. Laivui „Sūduvis“ ši vieta būtų saugesnė nei prie 25 krantinės.

O. Žalienė replikavo, kad esame ne tik senamiestis, bet ir uostas, jūrinis miestas, tad neturėtų būtų laikomasi nuomonės, kad laivai „teršia“ senamiestio vaizdą.

A. Barbšys pakomentavo, kad prieš nutariant laivą pastatyti senamiestyje prie laivo „Meridiano“, papildomai turėtų būti išnagrinėtas ir paveldosaugos aspektas.

Po išsakytų nuomonių ir diskusijų A. Barbšys apibendrino, kad galutinio sprendimo Jūrinių ir vidaus vandenų reikalų komisija neturi. Yra KMSA siūlymas statyti laivą prie 25 krantinės, tačiau turi būti išsiaiškinta kokiomis organizacinėmis priemonėmis bus sprendžiamas laivo saugumo klausimas. Neatmetama galimybė statyti laivą kitoje vietoje.

LK Karinių jūrų pajėgų štabo viršininko G. Premeneckas paminėjo, kad jeigu ilgą laiką nebus priimtas sprendimas dėl laivo perdavimo, laivas turės būti utilizuotas.

NUTARTA. Siūlyti Klaipėdos miesto savivaldybei sudaryti darbo grupę, į kurią būtų įtraukta kuo daugiau suinteresuotų šalių ir būtų rastas sprendimas dėl karo laivo „Sūduvis“ stovėjimo vietos.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 14.37 val.

Posėdžio pirmininkas

Arūnas Barbšys

Posėdžio sekretorė

Jurgita Karabinienė